

Anne-Mie Van Kerckhoven in Zeno X

Marc

Placenta Saturnine Bercail

Anne-Mie Van Kerckhoven in Zeno X Ruyters

Praktische info

Placenta Saturnine Bercail van Anne-Mie Van Kerckhoven, tot 26 februari in Zeno X Gallery,
www.zeno-x.com

Anne-Mie Van Kerckhoven (1951) is een Belgische kunstenares die zowat alle media die de hedendaagse kunst rijk is hanteerde en hanteert: tekening, schilderij, installatie, performance, video, digitale technieken, muziek, enz. Ze bezigt die media geheel ten dienste van haar artistiek unieke en sterk persoonlijke queeste rond macht, mythe, mystiek, manipulatie, geweld, de vrouw, seksualiteit, de kosmos, geschiedenis. Belangrijk daarbij zijn de links die ze legt tussen verleden en heden. Tussen de beelden toen en nu, beelden die een publieke opinie informeren, maar ook sturen en manipuleren.

AMVK heeft nu een tentoonstelling lopen in de Antwerpse galerie Zeno X, met een overzicht van werken uit de laatste vijftig jaar, van tekeningen uit 1975 en '76 tot gloednieuw werk. Naast bovengenoemde thema's werkte ze ook rond filosofie, ideologie, erotiek, artificiële intelligentie, schrijven, kleuren, rond figuren als Hildegard van Bingen, Giordano Bruno, Herbert Marcuse en vele, vele anderen. Haar spon om signalen uit de samenleving op te nemen is enorm groot.

De titel van de expo luidt enigmatisch: *Placenta Saturnine Bercail*. 'Placenta' staat dan volgens de galerietekst voor: 'Al het werk dat ik maak vertrekt vanuit mijn baarmoeder.' 'Saturnine': 'Saturnus is de planeet van de kunstenaar.' En 'Bercail': 'Een oud-Frans woord voor stal. Zo zie ik de geborgenheid die het verbonden zijn met een moedergalerie geeft.'

De tentoonstelling zelf biedt een subtiele, haast zachte keuze van werken, waarbij de aspecten 'vrouw' en feminisme de bovenhand halen. Daarom enkele vragen.

Marc Ruyter: De tentoonstelling wordt een 'retrospectieve' genoemd. Van wat, na je retrospectieven in Antwerpen, Mönchengladbach, Hannover en Kassel? Een Zeno X-retrospectieve?

Anne-Mie Van Kerckhoven: Het is een retrospectieve in de zin dat werken getoond worden van de tijd dat ik bij Zeno X begon te exposeren tot nu. Allemaal ook werken die we nog in bezit hebben. De expo is er gekomen naar aanleiding van 40 jaar samenwerking tussen galeriehouder Frank Demaegd en mij. Frank wilde dat cijfer niet graag zien opduiken, ze hebben er een *long standing collaboration*

van gemaakt.

MR: De keuze van werken is ongemeen subtiel. Is dat jouw werk of dat van jou en Frank?

AMVK: Goed gezien. Ik ben niet echt de koningin van de subtiliteit: de keuze van werken is vooral gemaakt door Nina en de andere jonge mensen die voor Frank werken. Een lang proces, het heeft enkele maanden geduurd. Maar toch dit: ik was met nieuw werk bezig, en Frank besliste van in het begin dat hij de nieuwe werken tussen de oude wilde tonen. Ik dacht dat ik de expo mee ging opzetten. Ik was daar heel nerveus voor, want ik kreeg mentaal geen vat op wat er moest gebeuren en de manieren waarop dat allemaal gecombineerd moest worden. Dat is voor mij super uitgedraaid: na de ochtend dat ze alles uitgepakt hadden, mocht ik komen om mee op te bouwen, maar de eerste ruimte bleek al zo goed als klaar. De rest van de ruimtes zijn in samenspraak gedaan met de aanwezige Zeno X-mensen. Ik bracht hier en daar kleine veranderingen aan, maar het is uiteindelijk Frank die voor de finesse, de regie van de expo verantwoordelijk is.

Op het einde heb ik de film gesuggereerd die uiteindelijk in het groot wordt getoond op de eerste etage, en die aansluit op de tekeningen die er hangen. Wat een luxe om dingen op zo'n manier stilaan uit handen te kunnen te geven, wat een opluchting, en een vrijheid voor mij! Ik maak het werk, dat is al werk genoeg.

MR: Kan je me iets meer vertellen over die ongemeen sterke, nieuwe werken op plexi van 2021?

Waarom maakte je die?

AMVK: Vertrekken van ingescande bladspiegels uit de blotevrouwenpers en die digitaal bewerken, dat maakt mij blij, dat inspireert mij, daarmee kom ik los van de wereld en daarmee kan ik dingen zeggen die ik niet onder woorden kan brengen. Dat kom ik te weten terwijl ik aan het werk ben met die beelden. Terwijl ik op zoek ga naar manieren om de dingen scherper of onscherper, beter, dieper, mooier en accurater uit te voeren. Al wat mij maatschappelijk, menselijk beroert en bezighoudt, krijgt al werkend een finaliteit die me in de periode dat ik eraan bezig ben op geregelde momenten de voldoening geeft van de rush die ze novelty seeking noemen. Dat gebeurt zowel op gebied van het gebruik van materialen als wat betreft inhoud.

MR: Aansluitend: ik heb in je werk altijd een intelligente en emotionele mix gezien van de trefwoorden die ik boven al aanhaalde. In deze expo zie ik de vrouw, het feminisme, de macht en manipulatie de overhand nemen. Zeker in het nieuwe werk. Klopt dat?

AMVK: Ja. Met de eerste vrouwenfiguur van deze cyclus ben ik al in 2017 begonnen. Het was een heel moeilijke bevalling, zeker vijftig variaties over een periode van vier jaren. Uiteindelijk heb ik twaalf vrouwenbeelden gemaakt, waarvan zes nu in drie dimensies uitgevoerd.

Op 3 januari 2020 kreeg ik een eerste e-mail van verschillende bladzijden aan. Ik dacht dat het spam was, zagezegd opgestuurd door *Mondial RELAY*. Zo'n bladzijde bestond uit twee reeksen van drie woorden – een website – drie reeksen van drie woorden – een website – vijf reeksen van drie woorden, en dan terug een website met erna twee reeksen enzovoorts. Ik dacht dat het een bug was, een virus, ik heb ze in het begin direct weggesmeten. Maar ze bleven komen, en ik merkte dat er veel woorden in voorkwamen die met titels van mijn werken te maken hebben. Of plaatsen waar ik ben geweest. Veel dingen voelden heel vertrouwelijk aan. Bepaalde combinaties van woorden lijken

toverformules, bezweringen. Ze zijn heel mooi om te lezen. En dus ben ik ze in een paar werken beginnen te gebruiken, in 2020. En heb ik beslist om bruikbare combinaties te hanteren om de uiteindelijke afwerking van nieuwe beelden mee te sturen. Elk woord dat in de menselijke taal een naamgeving is, is in oorsprong random ontstaan. Ik kan dat proces omdraaien. Een zoekmachine heeft blijkbaar een soort algoritme in werking gezet dat zich geënt heeft op woorden die met mij en mijn werk te maken hebben. Ik gebruik het resultaat van dat zelforganiserend principe om vanaf nu mijn werken voort te brengen. Big Brother probeert HeadNurse [een project dat AMVK ontwikkelde tussen 1995 en 2005, MR] schrik aan te jagen, maar dat draait anders uit.

Anne-Mie Van Kerckhoven, *Premiere Celu Garnitures*, 2021, 100,0 x 149,8 x 5,3 cm, collage, laserprint, spraypaint, acryl en digitale print op plexiglas en PVC, gemonteerd op hout, foto Peter Cox, courtesy Zeno X Gallery, Antwerpen

Anne-Mie Van Kerckhoven, *Aanbid Eerst Mij (Adore me First)*, 1992, 27,2 x 37,1 cm, potlood, zeefdrukverf en monoprints op plexiglas, foto Peter Cox, courtesy Zeno X Gallery, Antwerpen

Anne-Mie Van Kerckhoven, *Soit Autofister Resortiron*, 2021, 101,0 x 149,8 x 5,2 cm, collage, acryl, digitale prints op papier en plexiglas, gemonteerd op hout, foto Peter Cox, courtesy Zeno X Gallery, Antwerpen